

WERELDWIJZER

BULGARIJE

PAUL DE WAARD

INHOUD

Voorwoord	11	overheersing	48
Introductie	14	Bulgarije tijdens de Eerste Wereldoorlog	50
Welkom in Bulgarije!		Tussen twee oorlogen	50
Dobré doshli v Bulgária!	16	De Tweede Wereldoorlog	52
		Bulgarije als	
		communistische staat	53
		Op weg naar een democratie	56
		De jongste geschiedenis	58
ACHTERGRONDEN	19	Kunst en cultuur	63
Land en volk	19	De geschiedenis van de kunst	63
Geografie	19	Middeleeuwse bouw- en schilderkunst	66
Klimaat	24	Literatuur	71
Flora en fauna	26	Muziek	74
Enkele natuurgebieden	28	Dans	76
Bevolking, aantallen en samenstelling	29	Klederdrachten en folklore	76
Godsdienst	29	Culturele evenementen	78
Politiek	31	Musea	80
Politieke partijen	31	De kloosters van Bulgarije	80
Parades	32	Toerisme	83
Het leger	32	Algemeen	83
Hoofdstad en regeringszetel	33	Bergbeklimmen en -wandelen	83
Taal	33	Gezondheidstoerisme	85
Het Bulgaarse volkslied	34	Fietsen in de bergen	85
Bulgaren en sport	34	Religieus toerisme	85
De Bulgaarse samenleving	34	Speleologie	85
Bevolking	34	Spotten van vogels	86
De Roma (zigeuners)	35	Het strandleven van Bulgarije	86
Gezondheidszorg	36	Wandelen	87
Scholing en onderwijs	37	Wildwatervaren	89
Militaire dienstplicht	37	Wintersport	89
Woningbouw	38	Geld wisselen	92
Werkloosheid	38	Eten en drinken	93
Armoede en rijkdom	39	Winkelen en souvenirs	96
Criminaliteit	40	Wegen en verkeer	98
Geschiedenis	42	Verblijf	105
Inleiding	42	Het Bulgaarse alfabet	107
De vroegste tijden	42		
De Thraciërs	43		
Romeinse en Byzantijnse invloeden	45		
De Bulgaarse tsarenrijken	46		
Onder Ottomaanse			

Uitspraak	107	Bevolking	126
Opschriften in Bulgaars schrift	108	Bewegwijzering	126
Een paar woordjes Bulgaars	109	Bootverbindingen	126
PRAKTISCHE INFORMATIE	115	Bromfietsen	126
Voor de reis	115	BTW-teruggave	126
Nuttige adressen	115	Busverbindingen	126
Algemene toeristische informatie en reizen	115	Campings	126
Aankomst	116	Creditcards	127
Bagage	116	Criminaliteit	127
Benodigde reisdocumenten	116	Douanebepalingen	127
Boeking en inlichtingen	117	Drank	127
Geld	117	Drinkwater	128
Douane	117	Drugs	128
Klimaat en beste reistijd	118	Elektriciteit	128
Gezondheid	118	Evenementen	128
Vervoersmogelijkheden naar Bulgarije	118	Feest- en gedenkdagen	128
Kleding	119	Fietsen	128
Handig om mee te nemen	120	Flappentap	128
Wijs op reis	120	Foaien	128
Tijdens de reis	120	Fotograferen	130
Nuttige adressen	120	Gehandicapten	130
Belangrijke telefoonnummers	121	Geld	130
Gezondheid	121	Geloof en bijgeloof	130
Tol	121	Gezondheidszorg	130
Wereldomroep	121	Godsdiensten	131
Na de reis	122	Grensovergangen	131
Vertrek	122	Glazenwassers	131
Douanebepalingen	122	Hengelsport	131
BTW-teruggave	122	Homoseksualiteit	131
Van A tot Z	122	Hotels	131
Afstanden	122	Huisdieren	133
Alarmnummer	122	Informatie	133
Alcohol en verkeer	122	Inkopen doen	133
Ambassades	122	Internet	133
Apotheken	122	Internetcafés	133
Autogordels	123	Jagen	133
Autohuur	123	Kamperen	133
Bagage	123	Kengetallen	134
Banken	123	Kleding	134
Bedelaars	123	Klimaat	134
Benzine	123	Kranten en tijdschriften	134
Afstandstabel Bulgarije	124-125	LPG	134
		Luchthavens	135
		Luchtvaartmaatschappijen	135
		Maximumsnelheden	135
		Naaktrecreatie	135
		Niet vergeten!	136
		Omgangsvormen	136

Openbaar vervoer	136	Sofia en omgeving	151
Openbare toiletten	136	Sofia	151
Openingstijden	136	De geschiedenis van Sofia	152
Parkeren	136	De ligging van Sofia	157
Permanent verblijf	137	Naamgeving en gebruikte afkortingen	157
Politie	137	Hotlijn voor klachten over (vermeende) criminaliteit	158
Politiek	137	Wandelen door Sofia	159
Pornografie	137	Winkelen in Sofia	173
Post	137	Openbaar vervoer in Sofia en omgeving	175
Postkantoor	137	Weg uit het centrum	175
Prostitutie	137	De parken van Sofia	178
Prijzen	137	De omgeving van de stad	181
Radio en televisie	139	Aleko	181
Reisdocumenten	139	Boyana	181
Roma	139	Dragalevtsi	184
Souvenirs	139	Hladilnika en Ovcha Kupel	184
Spoorwegen	139	Kremikovtsi	184
Strandrecreatie	139	Lyulin	184
Taal	139	Pancherevo	185
Taxi's	140	Simeonovo	185
Telefoneren	140	Skaklya	185
Toegangsprijzen	140	Vitosha Nationaal Park	185
Toeristenorganisatie	140		
Tol	141	Noordwest-Bulgarije en de Donau laagvlakte	187
Travellercheques	141	Inleiding	187
Tijdsverschil	141	Noordwest-Bulgarije	187
Verkeer en verkeersregels	141	De Iskâr kloof	187
Video	141	Vratsa	191
Visum	142	Berkovitsa	193
Vlag	142	Montana	194
Voorbehoedmiddelen	142	Chiprovtsi	195
Websites	142	Belogradchik	197
Wedergeboorte	142	De Donau Laagvlakte	199
Wereldomroep	142	Vidin	199
Wintersport	142	Pleven	201
Zonnebaden	143	Rousse	207
Zwemmen	143	Razgrad	211
Zwerfhonden	143	Isperih	211
Alfabetische lijst van plaatsnamen	143	Silistra	212
		Dobrich	213
BEZIENSWAARDIGHEDEN	147	De Zwarte Zeekust	215
Rondreis door Bulgarije per landsdeel	147	Durankulak	215
De provincies	147	Kavarna	217
De landsdelen	148		
De rondreis in grote lijnen	150		

Balchik	218	Stara Zagora	293
Albena	220	Sliven	296
Goudstrand/Goudenstrand	220	Zheravna	297
Varna	221	Kotel	297
Sveti Konstantin	227	Ajtos	298
Pobitite Kamâni	227	De Thracische Laagvlakte	299
Nesebâr	227	Harmanli	299
Zonnestrand	231	Haskovo	300
Pomorie	232		
Bourgas	233	Het Rhodopi-, Pirin- en	
Sozopol	235	Rilagebergte	303
Primorsko	238	Kârdzhali	303
Strandzha	238	Asenovgrad	304
		Het Bachkovo klooster	307
Centraal-Bulgarije en		Pamporovo	310
Het Balkangebergte		Smolyan	311
(Stara Planina)	239	Gotse Delchev	312
Balkangebergte	239	Melnik	313
Pliska	239	Rozhen	317
Madara	242	Het Rozhen klooster	
Shumen	242	(klooster Rhozenski)	317
Veliki Preslav	244	Rupite	319
Arbanasi	245	Petrich	319
Veliko Târnovo	247	Sandanski	320
Tsarevets	252	Bansko	321
De kloosters rond Veliko		Blagoevgrad	323
Târnovo	257	Het Rila klooster	327
Gabrovo	263	Dupnitsa	329
Sevlievo	267	Wandelen in het	
Lovech	267	Rilagebergte	329
Teteven	268	Samokov	329
Ribaritsa	269	Borovets	330
Troyan	270	Malyovitsa	334
Cherni Osâm	272	Kyustendil	334
Apriltsi	272	Het Zemen klooster	335
Het Middengebergte		Pernik	336
(Sredna Gora)	272		
De Rozenvallei	273	Over de auteur	337
Karlovo	274	Register	338
Koprivshtitsa	276		
Panagyurishte	277		
Velingrad	278		
Pazardzhik	279		
Plovdiv	281		
Kazanlâk	290		
De vallei van de Thracische			
koninkon	291		
Shipka	292		

ACHTERGRONDEN

DEEL 1: ACHTERGRONDEN

LAND EN VOLK

Geografie

De officiële naam van Bulgarije is Narodna Republika Bâlgarija. Bulgarije ligt in het hartje van de Balkan met Macedonië en de Bondsrepubliek Joegoslavië in het westen, Roemenië in het noorden, de Zwarte Zee in het oosten en Turkije en Griekenland in het zuiden. De totale lengte van de landsgrenzen bedraagt 2245 kilometer: 1181 kilometer land, 686 kilometer rivier en 378 kilometer kust. Geografisch gezien ligt het tussen 22°21' en 28°36' oosterlengte en tussen 41°14' en 44°13' noorderbreedte.

LIGGING IN EUROPA

De 7,8 miljoen inwoners hebben een landoppervlakte tot hun beschikking van 110.994 km². Daarmee is het ongeveer tweemaal zo groot als België en Nederland tezamen. De bevolkingsdichtheid bedraagt 76 inwoners per km². Derhalve, zoals de Bulgaren zelf zeggen, een vlekje op de kaart waar 0,2% van de wereldbevolking er het beste van probeert te maken. Ze wonen in 240 steden en 6000 dorpen, 34% van de bevolking woont (nog) op het platteland. De trek naar de steden en vooral naar de hoofdstad Sofia is echter beduidend. De grootste afstand noord-zuid bedraagt 330 kilometer, tussen het uiterste oosten en het westen bedraagt de afstand 520 kilometer. Dankzij de infrastructuur is Bulgarije gemakkelijk te bereizen. De rivieren hebben echter geen transportfunctie, met uitzondering van de Donau. Van de bijna 500 rivieren die het land telt ligt eenderde een gedeelte van het jaar droog.

BULGARIJE, OVERZICHTSKAART

Ongeveer eenderde deel van Bulgarije bestaat uit gebergte en bossen. De centrale bergketen in Bulgarije maakt deel uit van de Balkan, het berggebied dat zich, zuidelijk van de Donau, uitstrekt van het vroegere Joegoslavië tot in het Europese gedeelte van Turkije. Het land wordt van west naar oost praktisch door het Balkangebergte, in Bulgarije Stara Planina genoemd wat zoveel betekent als 'oud gebergte', doorsneden. De hoogte van de bergen varieert, maar ligt gemiddeld even boven de 700 meter. De hoogste top van het Balkangebergte is de 2376 meter hoge Botev. Ten zuiden van het Balkangebergte ligt de vermaarde Rozenvallei waarna zich een nieuwe bergrug verheft: het Middengebergte, in Bulgarije bekend als Sredna Gora. Het Rilagebergte strekt zich uit naar het zuidwesten van het land en begint al even ten zuiden van Sofia. Hier bevindt zich de hoogste berg van het land, de 2925 meter hoge Musala.

PRAKTISCHE INFORMATIE

VOOR DE REIS

Nuttige adressen

Let op: bij het telefoneren naar het buitenland, vervalt de 0 voor het kengetal van de woonplaats.

Bulgaars Verkeersbureau
(voor Nederland en België)
Provenierssingel 71b
3033 EH Rotterdam
☎ 0031 (0)10-243 9367
☎ 0031 (0)10-243 9366,
info@bulgaarsverkeersbureau.nl
www.bulgaarsverkeersbureau.nl

België

Ambassade van Bulgarije
Hamoirlaan 58
1180 Brussel
☎ (0032) 02-374 5963 / 374 0866 /
372 7081
☎ (0032) 02-375 8494
secretary@bulgaria.be
www.bulgaria.be

Nederland

Ambassade van Bulgarije
Duinroosweg 9
2597 KJ Den Haag
☎ (0031) 070-350 30 51
☎ (0031) 070-358 46 88
info@embassy-bulgaria.nl
www.embassy-bulgaria.nl

Algemene toeristische informatie en reizen

Terra Bulgaria Agencies
Wilhelminalaan 5

3842 KA Harderwijk
☎ 0341-26 22 10
☎ 0341-26 20 65
info@terrabulgaria.com
www.terrabulgaria.com

Vamos Vakanties
Overboslaan 23
1945 ZP Beverwijk
☎ 0251-259 907
☎ 0251-259 908
informatie@vamosvakanties.nl
www.vamosvakanties.nl

Balkan Express
Postbus 12232
1100 AE Amsterdam
☎ 020-201 27 77
☎ 020-201 2791
info@balkan-express.nl
www.balkan-express.nl

Wegwijzer Reisinfo
Beenhouwerstraat 9
8000 Brugge
☎ 050-33 75 88
☎ 050-34 59 83

Bulgaria Air
Jupiterstraat 51-69, 2132 HC Hoofddorp
☎ 020-316 1288 / 316 3881
bulgariaair@jetlink.nl
www.air.bg

Bulgaria Air – België
Ravensteinstraat 62
1000 Brussel
☎ 02-512 0071/2
☎ 02-511 88 37
bulgaria.air@skynet.be

Sofia (СОФИЯ) en omgeving

SOFIA (www.sofia.bg)

Bulgarije bezoeken zonder Sofia gezien te hebben is vergelijkbaar met een bezoek aan Groot-Brittannië zonder in Londen geweest te zijn. Sofia is niet alleen de hoofdstad en het bestuurlijke centrum van Bulgarije, Sofia is vooral Sofia. Indrukwekkende gebouwen, brede wegen die langstal van bezienswaardigheden voeren, intieme winkelstraatjes en drukke markten, het is allemaal Sofia. Het belang van Sofia kan ook afgemeten worden aan de ligging in het hart van de Balkan. De E80 (A1) die Sofia enerzijds met Roemenië, anderzijds met Turkije verbindt, voert door het hart van de stad. Mede daardoor zijn Boekarest, Wenen, Istanbul en Athene gemakkelijk bereikbaar. Sofia ligt centraal ten opzichte van de Zwarte Zee, de Adriatische Zee en de Egeïsche Zee. Ook de ligging in Bulgarije zelf is zeer gunstig, met hoge bergen en schitterende laagvlaktes en dalen als het ware in de achtertuin. Dat alles heeft ertoe geleid dat Sofia al meer dan 3000 jaar een aantrekkelijke plaats is om te wonen en te werken. Sofia maakt zeer nadrukkelijk deel uit van de geschiedenis van Bulgarije, al is de stad pas 1300 jaar de hoofdstad van het land. Het werd daarin voorgegaan door Pliska, Preslav, Veliko Târnovo en Ohrid. Van die 1300 jaar werd Bulgarije overigens de helft overheerst door buitenlandse mogendheden, tijden waarin de stad geen hoofdstad van het land kón zijn.

Het stadswapen laat veel zien van de achtergronden van de stad. De verbondenheid met godsdiensten wordt vooral gesymboliseerd door de aanwezigheid van de godin Julia Domna in een van de wapenvelden. Ze werd algemeen beschouwd als de beschermvrouwe van steden. Ook de kerk van Sv. Sofia, de naamgeefster van de stad komt op het wapen voor. Verder is de berg Vitosha nadrukkelijk op het wapen aanwezig. Men zegt wel eens dat Sofia zonder Vitosha ongeveer gelijkstaat aan Napels zonder Vesuvius. Die vergelijking wordt dan ook vaak getrokken al moet erbij gezegd worden dat de Vitosha door de loop van de eeuwen een stuk vriendelijker bleek dan de Vesuvius. De tempel van Apollo completeert het wapen. Hiervoor werd gekozen vanwege de vele geneeskrachtige bronnen die in en rond Sofia te vinden zijn. Behalve dat deze Griekse godheid heerste over muziek en dichtkunst, wordt hij ook algemeen beschouwd als de schutspatroon van geneeskrachtige wateren. De leeuw in het midden van het wapen symboliseert de kracht van Sofia als hoofdstad. Het motto van de stad, als onderschrift bij het wapen is: 'Sofia groeit, maar wordt nooit oud'. Het eerste gedeelte van de wapenspreuk is reeds lang bewezen: de eerste nederzetting besloeg minder dan twee hectare, de huidige stad vraagt om wat meer ruimte, het heeft een oppervlakte van meer dan 130 km², nog steeds uitbreidend om de meer dan 1,2 miljoen

inwoners ruimte te geven om te leven, te werken en te ontspannen. Of het tweede deel van de spreuk ook op waarheid berust? Waarschijnlijk kunt u dat zelf het beste beoordelen tijdens uw kennismaking met de stad.

De geschiedenis van Sofia

Het waren de Serden, een Thracisch volk, die de nederzetting stichtten waar nu Sofia gelegen is. De vroegste naam waaronder Sofia bekendstaat is dan ook Serdica, in sommige geschriften ook wel bij de Griekse naam Sardonopolis genoemd. Later, onder de Romeinse keizer Trajanus, werd de stad omgedoopt in Ulpia Serdica. Uit die tijd zijn ook veel geschriften bewaard gebleven waarin het belang van de stad werd onderstreept. Zo schreef de Romeinse geschiedschrijver Ammianus Marcellinus dat

SOFIA EN OMGEVING